Prima instanță: Judecătoria Chișinău, (sediul Centru), judecător Natalia Lupașcu

Dosarul nr. 2r-985/25
(2-24093910-02-2r-16052025)

D E C I Z I E

4 decembrie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele completului Ruxanda Pulbere
Judecători Roman Pascari și Constantin Roșca

examinând fără participarea părților, recursul declarat de reprezentantul O.C.N. ”CREDIT NOBIL” S.R.L., administratorul Jitniuc Serghei,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de O.C.N. ”CREDIT NOBIL” S.R.L. împotriva lui Chirtoacă Ruslan și Chirtoacă Liubei cu privire la încasarea datoriei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, (sediul Centru) din 15 aprilie 2025, prin care s-a admis cererea pârâtului Chirtoacă Ruslan privind ridicarea excepției de tardivitate și s-a respins acțiunea ca tardivă,-

a c o n s t a t a t:

Poziția instanței de fond:

1. La 20 august 2024, O.C.N. ”CREDIT NOBIL” S.R.L. a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Chirtoacă Ruslan și Chirtoacă Liubei cu privire la încasarea datoriei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acțiunii a indicat că la 25 septembrie 2017 a fost încheiat cu pârâții contractul de împrumut, garantat prin gaj, în temeiul căruia a fost acordat ultimilor un împrumut în mărime de 7200 dolari SUA pe un termen de 24 luni. La scadență împrumutul nu a fost restituit, O.C.N. ”CREDIT NOBIL” S.R.L. inițiind procedura de exercitarea dreptului de gaj asupra bunului mobil gajat, mijlocul de transport de marca MERCEDES 312D, anul fabricării 1999, cu numărul de înmatriculare *****, evaluat inițial la prețul de gaj de 7 500 dolari SUA.
3. În cadrul procedurii de executare silite a transmiterii bunului gajat, la 1 iulie 2022, automobilul a fost transmis în posesia O.C.N. ”CREDIT NOBIL” S.R.L., viind înstrăinat la 5 septembrie 2022 la prețul de 58200 lei.
4. În urma încasării sumei obținute din vânzarea bunului, pârâții înregistrează o datorie în mărime de 10823 dolari SUA.
5. În temeiul celor expuse, O.C.N. ”CREDIT NOBIL” S.R.L. a solicitat încasarea de la pârâții Chirtoacă Ruslan și Chirtoacă Liuba, în mod solidar, a împrumutului în mărime

de 7 200 dolari SUA, dobânzii contractuale în mărime de 3 623 dolari SUA și a cheltuielilor de judecată în mărime de 6 253 lei.

6. La 1 aprilie 2025, la etapa de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, avocatul Zamfir Pavel, acționând în interesul pârâtului Chirtoacă Ruslan, a înaintat cerere cu privire la ridicarea excepției de tardivitate și respingerea acțiunii ca fiind tardivă, motivând că notificarea de plată a fost efectuată abia la 11 iunie 2024, adică la un interval de mai mult d 4 ani de la scadența obligației de plată.
7. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, (sediul Centru) din 15 aprilie 2025 s-a admis cererea pârâtului Chirtoacă Ruslan privind ridicarea excepției de tardivitate și s-a respins acțiunea la cererea de chemare în judecată înaintată de O.C.N. ”CREDIT NOBIL” S.R.L. împotriva lui Chirtoacă Ruslan și Chirtoacă Liubei cu privire la încasarea datoriei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, ca tardivă.
8. Pentru a dispune astfel, prima instanță a reținut că între părți a fost încheiat Contractul de împrumut cu gaj nr. 144 din 25 septembrie 2017, în temeiul căruia pârâții s-au obligat să restituie suma împrumutată până la 25 septembrie 2019.
9. Astfel, începând cu 26 septembrie 2019 reclamanta a cunoscut sau trebuia să cunoască despre neexecutarea obligației de restituire a împrumutului, moment de la care s-a născut dreptul la acțiune și a început să curgă termenul general de prescripție extinctivă de 3 ani, prevăzut de art. 267 alin. (1) din Codul civil *(redacția în vigoare la data încheierii contractului)*, respectiv art. 391 alin. (1) din Codul civil *(redacția din 1 martie 2019)*.
10. Prin urmare, termenul de prescripție s-a împlinit la 26 septembrie 2022, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă de reclamantă la 20 august 2024, peste termenul legal.
11. Totodată, instanța a reținut că reprezentantul O.C.N. ”CREDIT NOBIL” S.R.L. nu a făcut dovada intervenirii unor motive de suspendare sau întrerupere a cursului prescripției și nici nu a solicitat repunerea în termen în condițiile legii.

Solicitarea recurentului:

12. La 18 aprilie 2025, reprezentantul O.C.N. ”CREDIT NOBIL” S.R.L., administratorul Jitniuc Serghei, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, (sediul Centru) din 15 aprilie 2025, solicitând casarea acesteia cu restituirea cauzei civile spre rejudecare în aceeași instanță.

Argumentele părților:

13. În motivarea recursului, pe lângă faptul reiterării circumstanțelor de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată, recurentul a susținut că instanța de fond a apreciat în mod formal și superficial cauza, limitându-se la constatarea scadenței obligației și la calcularea termenului de prescripție de la 26 septembrie 2019, fără a analiza acțiunile ulterioare întreprinse de creditor pentru recuperarea creanței.
14. În acest sens, a reținut că la 26 ianuarie 2022, în baza cererii de intentare a procedurii de executare nr. 21, executorul judecătoresc Vînaga Corneliu a intentat procedura de executare nr. 078-741/2022, iar la 1 iulie 2022 bunul gajat a fost transmis în posesia creditorului, în mod benevol, de către debitorul gajist Chirtoacă Ruslan, fapt consemnat prin procesul-verbal nr. 078-741/2021, fără ca aceste acțiuni să fie contestate de pârâți.
15. A evidențiat că pe întreaga perioadă – de la transmiterea bunului până la valorificarea acestuia și ulterior, a menținut legătura cu debitorii, solicitând achitarea datoriei rămase,

iar la 11 iunie 2024 a expediat pârâților Notificarea nr. 155 privind necesitatea restituirii împrumutului, notificare care a fost returnată ca nereclamată.

16. În aceste condiții, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă nu de la data scadenței inițiale a împrumutului, ci de la 5 septembrie 2022, când a avut loc valorificarea bunului gajat și a fost determinată mărimea concretă a obligației pecuniare rămase.
17. Totodată, recurentul a susținut că contractul de împrumut cu gaj are caracter de document executoriu și că gajul, în calitate de drept real de garanție, este supus termenului special de prescripție de 10 ani, prevăzut de art. 392 alin. (2) lit. a) din Codul civil.
18. Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a expediat în adresa intimaților cererea de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă până la data examinării recursului intimații nu au depus referință asupra recursului declarat.

Termenul de declarare a recursului:

19. În conformitate cu art. 423 alin.(1) Cod de procedură civilă *”încheierea dată în primă instanţă poate fi atacată cu recurs, separat de hotărîre, de către părţi şi de ceilalţi participanţi la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfăşurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol”.*
20. Potrivit art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă *”Curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii”.*
21. Conform art. 425 Cod de procedură civilă *”termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii”.*
22. Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru reține că prin recurs este contestată încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 15 aprilie 2025.
23. Întrucât recursul a fost declarat la 18 aprilie 2025, Colegiul constată că acesta a fost depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

24. Analizând legalitatea și temeinica încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide recursul întemeiat și pasibil de a fi admis, iar încheierea Judecătoriei Chișinău, (sediul Centru) din 15 aprilie 2025 casată, din considerentele ce succed.
25. În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă *”recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor”.*
26. În baza art. 427 lit. c) Cod de procedură civilă *”instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluţionând prin decizie problema respectivă”.*

27. Din actele dosarului rezultă că la 25 septembrie 2017 între părți a fost încheiat Contractul de împrumut cu gaj nr. 144, prin care debitorii Chirtoacă Ruslan și Chirtoacă Liuba s-au obligat să restituie suma împrumutată până la 25 septembrie 2019.
28. La fel, din actele cauzei rezultă că gajul a fost investit cu formulă executorie și, întru-cât Chirtoacă Ruslan și Chirtoacă Liuba nu și-au executat obligația de restituire a împrumutului la scadență, creditorul gajist O.C.N. „CREDIT NOBIL" S.R.L., la 26 ianuarie 2022 a inițiat procedura de executare silită a documentului executoriu.
29. La 1 iulie 2022 bunul mobil constituit în garanție – mijlocul de transport pasager-marfar de marca MERCEDES 312D, anul fabricării 1999, cu numărul de înmatriculare*****a fost transmis în posesia creditorului și la 5 septembrie 2022 acesta a fost vândut la prețul de 58 200 lei.
30. După utilizarea sumei obținute pentru stingerea creanței izvorâte din contractul de împrumut și constatării că aceasta nu a acoperit integral obligațiile pecuniare asumate de debitori, O.C.N. „CREDIT NOBIL" S.R.L. s-a adresat în instanță cu prezenta cerere.
31. În ședința de pregătire Chirtoacă Ruslan a invocat excepția de tardivitate a acțiunii și prima instanță a admis-o, respingând cererea de chemare în judecată înaintată de O.C.N. "CREDIT NOBIL" S.R.L. împotriva lui Chirtoacă Ruslan și Chirtoacă Liubei cu privire la încasarea datoriei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată ca tardivă.
32. Verificând legalitatea și temeinicia încheierii atacate prin prisma motivelor invocate în recurs, precum și a materialelor dosarului, Colegiul constată că soluția primei instanțe de admitere a excepției prescripției extinctive este neîntemeiată și rezultă din aplicarea eronată a normelor de drept material.
33. Potrivit art. 186[1] Cod de procedură civilă *„cererile depuse în instanța de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripția, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanța de judecată a excepției de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripție sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepției, instanța de judecată examinează excepția de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen".*
34. Alin. (3) stabilește că *„dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepția de tardivitate, instanța de judecată respinge acțiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs".*
35. Totodată, în acord cu art. 391 alin. (1) Cod civil *„termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani".*
36. Potrivit art. 401 alin.(1) lit.a) Cod civil *" Cursul prescripţiei extinctive se întrerupe printr-un act voluntar de executare sau prin recunoaşterea, în orice alt mod, expres sau tacit, a dreptului a cărui acţiune se prescrie, făcută de către cel în folosul căruia curge prescripţia. Constituie acte de recunoaştere tacită executarea parţială a obligaţiei, achitarea, în tot sau în parte, a dobînzilor sau a penalităţilor, constituirea unei garanţii, solicitarea unui termen de plată, declararea compensării şi alte asemenea manifestări care să ateste în mod neîndoielnic existenţa dreptului celui împotriva căruia curge prescripţia".*

37. În temeiul alin. (2) și alin.(3) din articolul indicat *” După întreruperea cursului prescripţiei extinctive, începe să curgă un nou termen. Timpul scurs pînă la întreruperea cursului prescripţiei extinctive nu se include în noul termen de prescripţie extinctivă. În cazul survenirii circumstanţei indicate la alin.(1) lit.a), începe să curgă un nou termen de prescripţie extinctivă chiar dacă circumstanţa survine după expirarea termenului de prescripţie extinctivă”.*
38. Conform art. 744 alin. (1) Cod civil *„creditorul gajist este în drept să pună sub urmărire obiectul gajului, prin exercitarea drepturilor prevăzute la alin.(2), în cazul neexecutării obligației garantate sau în alte cazuri prevăzute de lege sau contract. Dacă obligația garantată trebuie executată în rate, creditorul gajist poate, totodată, cere executarea înainte de termen a întregii obligații atunci cînd nu este executată o parte a obligației”.*
39. Alin. (2), lit. b) stabilește că *„ în condiţiile prezentei secţiuni, creditorul gajist poate exercita următoarele drepturi cu privire la bunurile gajate - să obţină posesia şi să vîndă bunurile corporale gajate, conform art.754-764. Dispoziţiile legale privind vînzarea bunurilor corporale gajate se aplică şi vînzării drepturilor reale limitate gajate care au ca obiect bunuri corporale”.*
40. În conformitate cu art. 757 alin.(1) lit.b) Cod civil *” Creditorul gajist care nu poate intra în posesia bunului corporal gajat conform art.755 sau, în cazul ipotecii, conform art.756 are dreptul să obţină posesia bunului fără a recurge la procedură judecătorească, prin intermediul unui executor judecătoresc, conform dispoziţiilor prezentului capitol şi ale Codului de executare.”*
41. Potrivit art. 764 alin. (1) și (2) Cod civil *„după ce a obținut în posesie bunul gajat, creditorul gajist este îndreptățit, dacă a depus sau a înregistrat la registru un aviz de executare în modul prevăzut la art.752 alin.(9), să procedeze la vînzarea prin negocieri directe, prin tender sau prin licitație publică a bunului gajat. În cazul vînzării bunului ipotecat ca urmare a exercitării silite a dreptului de ipotecă în temeiul actului notarial învestit cu formulă executorie, creditorul ipotecar sau, după caz, executorul judecătoresc aplică, ca modalitate de vînzare, licitația publică, cu excepția cazului în care există acordul scris al debitorului ipotecar, eliberat creditorului ipotecar după apariția dreptului său de exercitare a dreptului de ipotecă, de a vinde bunul în alt mod prevăzut de dispozițiile prezentului alineat. Creditorul gajist trebuie să vîndă bunurile gajate fără întîrziere nejustificată, la un preț comercial rezonabil la data vînzării în conformitate cu dispozițiile art.765 alin.(1) şi ţinînd cont de interesele debitorului gajist, fiind liber să stabilească condițiile de vînzare”.*
42. Conform art. 769 Cod civil *„după deducerea cheltuielilor confirmate documentar, suportate în legătură cu preluarea, transportarea, păstrarea şi vînzarea bunului gajat, creditorul gajist distribuie produsul vînzării bunului creditorilor gajişti şi altor creditori indicați la art.752 alin.(1) conform ordinii de prioritate. Cheltuielile de expediere a avizului de executare, de înregistrare a lui, precum şi alte cheltuieli de exercitare a dreptului de gaj sînt suportate de către debitorul gajist şi se deduc conform alin.(1), cu excepția cazurilor în care ordonanța sau hotărîrea judecătorească, după caz, prevede altfel în privința cheltuielilor de judecată sau creditorul gajist și debitorul gajist convin altfel. Suma rămasă disponibilă se transmite debitorului gajist sau, cînd plata nu este posibilă, se consemnează în conformitate cu dispozițiile art.968, în termen de 3 zile de la finalizarea distribuirii conform alin.(1) din prezentul articol. În acelaşi termen*

creditorul gajist transmite debitorului gajist un proces-verbal privind distribuirea produsului vînzării bunului gajat. Dacă produsul obținut din vînzarea bunului nu a fost suficient pentru a plăti creanțele sale și cheltuielile, creditorul gajist conservă o creanță neprivilegiată pentru diferența datorată de debitorul său. Dispozițiile prezentului articol se aplică în mod corespunzător şi exercitării gajului pe calea transmiterii în locațiune a bunului gajat în temeiul art.744 alin.(2) lit. c) sau prin acordarea licenței cu titlu oneros către terți asupra obiectului de proprietate intelectuală protejat conform art.744 alin.(2) lit. d)".

43. Colegiul reține că, în situația în care suma obținută din valorificarea bunului gajat nu acoperă integral creanța garantată și cheltuielile aferente exercitării dreptului de gaj, creditorul gajist păstrează dreptul de a urmări debitorul pentru diferența rămasă neachitată, însă această creanță își pierde caracterul de creanță garantată și devine o creanță chirografară, supusă regulilor dreptului comun.
44. Prin urmare, creditorul este îndreptățit să valorifice această diferență pe calea unei acțiuni în justiție, fără a mai beneficia de garanția reală constituită asupra bunului gajat.
45. Colegiul subliniază că pentru această creanță chirografară reprezentând diferența rămasă neachitată, dreptul la acțiune devine concret determinat la momentul valorificării bunului gajat, când se constată în mod cert că produsul vânzării este insuficient pentru acoperirea integrală a obligației și se stabilește cuantumul exact al sumei datorate. În consecință, termenul de prescripție extinctivă aplicabil acestei pretenții începe să curgă de la acest moment, fiind supus termenului general de 3 ani prevăzut de art. 391 alin.(1) Cod civil.
46. În speță, bunul gajat a fost valorificat la 5 septembrie 2022, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă la 20 august 2024, astfel că acțiunea este formulată în interiorul termenului legal de prescripție.
47. Chiar și în ipoteza în care s-ar considera că dreptul la acțiune pentru întreaga creanță s-a născut la data scadenței obligației principale, respectiv la 26 septembrie 2019, Colegiul reține că, în speță, cursul prescripției extinctive a fost întrerupt prin executarea parțială a obligației, în sensul art. 401 alin.(1) lit. a) Cod civil.
48. Din materialele cauzei rezultă că obligația a fost executată parțial prin valorificarea bunului gajat și imputarea sumei de 58 200 lei asupra datoriei existente, fapt ce constituie o formă de recunoaștere tacită a dreptului creditorului și produce efectul întreruperii cursului prescripției.
49. Prin urmare, reținând că după întreruperea cursului prescripției extinctive începe să curgă un nou termen de prescripție, precum și că ultimul act de executare a obligației a avut loc la 5 septembrie 2022, când bunul gajat a fost valorificat, Colegiul conchide că de la această dată a început să curgă un nou termen general de prescripție de 3 ani.
50. În aceste condiții, indiferent de raționamentul juridic aplicat – fie că se pornește de la momentul nașterii dreptului la acțiune pentru diferența rămasă, fie de la efectul întreruperii prescripției prin executarea parțială – rezultă în mod neechivoc că cererea de chemare în judecată depusă la 20 august 2024 este formulată în termenul legal.
51. În plus, Colegiul constată că raționamentul instanței de fond privind momentul nașterii dreptului la acțiune este eronat, fiind rezultatul unei interpretări formale și restrictive, care ignoră particularitățile raportului juridic garantat cu gaj și mecanismul legal de realizare a garanției reale. Or, creditorul gajist este îndreptățit să recurgă la acțiunea în

justiție pentru recuperarea diferenței rămase neachitate doar după valorificarea garanției și constatarea caracterului insuficient al produsului vânzării.

52. În aceste condiții, soluția primei instanțe privind tardivitatea acțiunii este neîntemeiată și rezultă din aplicarea greșită a normelor de drept material referitoare la prescripția extinctivă. O asemenea interpretare ar restrânge în mod nejustificat dreptul creditorului de a-și valorifica creanța în cadrul mecanismului legal al garanțiilor reale, contrar principiilor de efectivitate ale dreptului de acces la justiție, astfel cum sunt consacrate și în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Burdov c. Rusiei, Ruianu c. României).
53. În concluzie, Colegiul civil consideră necesar de a admite recursul, de a casa încheierea primei instanţe şi de a soluţiona prin decizie problema în fond, prin pronunţarea unei soluţii de respingere a excepţiei de tardivitate invocate de pârât, cu consecinţa trimiterii cauzei spre continuarea examinării în fond.
54. În conformitate cu art. 427 lit. c) și art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de reprezentantul O.C.N. ”CREDIT NOBIL” S.R.L., administratorul Jitniuc Serghei.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, (sediul Centru) din 15 aprilie 2025 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de O.C.N. ”CREDIT NOBIL” S.R.L. împotriva lui Chirtoacă Ruslan și Chirtoacă Liubei cu privire la încasarea datoriei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată și, soluționând prin decizie problema respectivă, se adoptă o nouă soluție prin care:

Se respinge cererea înaintată de Chirtoacă Ruslan privind ridicarea excepției de tardivitate în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de O.C.N. ”CREDIT NOBIL” S.R.L. împotriva lui Chirtoacă Ruslan și Chirtoacă Liubei cu privire la încasarea datoriei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată, cu remiterea cauzei pentru examinarea în fond, în aceiași instanță, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul adoptării.

Președintele completului Ruxanda Pulbere

Judecătorii Roman Pascari

Constantin Roșca